

Consultatieverslag Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies

Inleiding

Dit document bevat een verslag op hoofdlijnen van de openbare Internetconsultatie van een voorontwerp van de *Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies* en de daarbij behorende ontwerp memorie van toelichting. Bedoeld voorontwerp strekt tot implementatie van de verplichting tot het bijhouden en centraal registreren van informatie over de uiteindelijk belanghebbende van trusts en soortgelijke juridische constructies. Deze verplichting vloeit voort uit de (gewijzigde) Europese vierde anti-witwasrichtlijn.¹ De consultatietermijn bedroeg vier weken; van 17 april 2020 tot en met 15 mei 2020. Er is reactie gevraagd op alle onderdelen van het ontwerp wetsvoorstel; er zijn geen specifieke vragen voorgelegd. Naar aanleiding van de consultatie zijn in totaal 20 reacties ontvangen, waarvan twee niet-openbare reacties. De overige reacties zijn van VNO-NCW & MKB Nederland, Vereniging Holland Quaestor, Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), Arcagna B.V., Pensioenfederatie, Register Belastingadviseurs, Dutch Fund and Asset Management Association (Dufas), Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), HVK Stevens, Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB), Stichtingfonds, Vereniging Ondernemingsrechtsspecialisten Notariaat, (VON), Alternative Investment Management Association Limited (AIMA), Van Campen Liem, UBO B.V., een particulier en een Nederlandse financiële instelling. Deze reacties komen in dit verslag aan de orde en zijn te raadplegen via <https://www.internetconsultatie.nl/ubotrust/reacties>

Het ministerie van Financiën is degenen die een reactie hebben gegeven op het geconsulteerde ontwerp wetsvoorstel en de bijbehorende ontwerp memorie van toelichting erkentelijk voor hun bijdragen en zal daar in dit verslag op hoofdlijnen op ingaan. Daar dit verslag is opgesteld en openbaar gemaakt op een moment dat het wetgevingsproces nog niet is afgerond, kan hetgeen in dit verslag is opgenomen over de inhoud van het ontwerp wetsvoorstel en/of de ontwerp memorie van toelichting afwijken van hetgeen wordt opgenomen in de *Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies* en/of de bijbehorende memorie van toelichting zoals t.z.t. worden ingediend bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Hierna zal worden ingegaan op de volgende onderwerpen zoals aan de orde gesteld in de ontvangen consultatiereacties:

Beleggingsinstellingen en icbe's in vorm van fondsen voor gemene rekening	2
Ondergrens economisch belang	2
Openbaarheid	3
Reikwijdte	4
Registratie	5
Afscherming	6
Terugmelding	6
Overgangstermijn	7

¹ Richtlijn (EU) 2018/843 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2015/849 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, en tot wijziging van de Richtlijnen 2009/138/EG en 2013/36/EU (PbEU 2018, L 156/43).

Beleggingsinstellingen en icbe's in vorm van fondsen voor gemene rekening

Het ontwerpvoorstel bevat in artikel 2, derde lid een omschrijving van wat wordt verstaan onder een soortgelijke juridische constructie, dat wil zeggen een Nederlandse juridische constructie met een soortgelijke structuur of functies als een trust. Het gaat om een bij overeenkomst of samenstel van overeenkomsten tot stand gebracht fonds zonder rechtspersoonlijkheid, niet zijnde een onderneming of rechtspersoon als bedoeld in de *Handelsregisterwet 2007*, waarin de deelnemers vermogen bijeenbrengen dat voor gezamenlijke rekening wordt belegd of anderszins wordt aangewend ten behoeve van de uiteindelijk belanghebbenden van dat fonds.

In het voorontwerp van de memorie van toelichting wordt aangegeven dat hieronder in ieder geval open en besloten fondsen voor gemene rekening vallen. Daarover is in een aantal van de ontvangen reacties, onder meer in reacties van Dufas, de Pensioenfederatie, de NVB en de Vereniging Holland Quaestor, aangegeven dat ook beleggingsinstellingen en instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe) in de vorm van een fonds voor gemene rekening hieronder vallen. Zij geven aan dat dit onwenselijk is omdat hiermee een verschil ontstaat tussen beleggingsinstellingen en icbe's die zijn opgezet als een rechtspersoon en beleggingsinstellingen en icbe's die geen rechtspersoonlijkheid hebben. Met de inwerkingtreding van de *Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten* worden echter ook rechtspersonen verplicht informatie over hun uiteindelijk belanghebbenden te registreren. Zodoende zullen zowel beleggingsinstellingen en icbe's die zijn opgezet als fonds voor gemene rekening als beleggingsinstellingen en icbe's die zijn opgezet als rechtspersoon, hun uiteindelijk belanghebbenden moeten registreren in een centraal register.

Uit artikel 2 volgt dat soortgelijke juridische constructies die zijn opgenomen in de geconsolideerde lijst, bedoeld in artikel 31, tiende lid, van de vierde anti-witwasrichtlijn, ook worden aangemerkt als soortgelijke juridische constructies. Ten aanzien van de verwijzing naar deze lijst wordt in de consultatiereactie van onder andere de VON om verduidelijking gevraagd. Alle EU-lidstaten zijn op grond van genoemde richtlijn verplicht aan te geven welke trusts zijn kennen alsmede welke door hun recht beheerste juridische constructies zij kennen die een soortgelijke structuur of functie hebben als een trust. Op grond daarvan is de geconsolideerde lijst van de Europese Commissie tot stand gekomen. Omdat het kan voorkomen dat een in deze lijst opgenomen soortgelijke juridische constructie is opgericht naar het recht van een andere lidstaat doch niet in het register van een andere lidstaat is opgenomen, onder de reikwijdte van dit wetsvoorstel valt, wordt in artikel 2 ook naar de in de geconsolideerde lijst opgenomen soortgelijke juridische constructies verwezen.

Ondergrens economisch belang

Een uiteindelijk belanghebbende is altijd een natuurlijk persoon. De omvang van het economisch belang dat een uiteindelijk belanghebbende houdt in de trust of soortgelijke juridische constructie behoort tot de informatie die over een uiteindelijk belanghebbende dient te worden geregistreerd. In een aantal reacties is opgemerkt dat hierbij geen ondergrens wordt gehanteerd waardoor volgens deze respondenten buitengewoon veel uiteindelijk belanghebbenden zouden moeten worden geregistreerd en bijna dagelijks wijzigingen doorgegeven zouden moeten worden. In die reacties wordt daarbij een vergelijking gemaakt met de *Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten* waaruit volgt dat er bij een economisch belang van minder dan 25% in beginsel niet geregistreerd wordt.

In het ontwerpvoorstel wordt geen minimum economisch belang genoemd. Ter bevordering van de uitvoerbaarheid is in artikel 10a van de Wwft voorzien in een delegatiegrondslag, om in het *Uitvoeringsbesluit Wwft 2018* nader te bepalen welke categorieën natuurlijke personen in elk geval moeten worden aangemerkt als uiteindelijk belanghebbende als bedoeld in het eerste lid van artikel 10a van de Wwft. Met het oog op de uitvoerbaarheid van de registratieplicht wordt bezien of dit beperkt kan worden voor gevallen waarin, naast afdoende wettelijke toezicht, sprake is van buitengewoon grote aantallen uiteindelijk belanghebbenden. Bij economisch belang gaat het in

sommige gevallen, zoals de VON terecht opmerkt, om een verwachting. Bij algemene maatregel van bestuur zal verder ook meer duidelijkheid worden geboden over het type documenten waarvan trustees afschriften dienen te verstrekken om de omvang van het economisch belang aan te tonen. Behoudens afscherming, zal de omvang van het economische belang (net als de aard van het economische belang) voor eenieder toegankelijk zijn; de afschriften echter alleen voor de FIU-Nederland en de bevoegde autoriteiten.

Ten aanzien van de uiteindelijk belanghebbenden die geen begunstigden zijn of anderszins geen uiteindelijke zeggenschap uitoefenen over een trust of soortgelijke juridische constructie, zoals trustees² en instellers, is in de consultatiereactie van de NOB de vraag gesteld hoe de aard en omvang van hun economisch belang worden geregistreerd. Het is immers goed mogelijk dat zij geen economisch belang of uiteindelijke zeggenschap hebben in de juridische constructie. Waar er in dergelijke gevallen geen sprake is van een economisch belang, kan deze uiteraard ook niet geregistreerd worden. Wel kan worden aangegeven dat men enkel vanwege de hoedanigheid van bijvoorbeeld trustee wordt aangemerkt als "uiteindelijk belanghebbende".

De memorie van toelichting wordt op bovenstaande punten aangevuld.

Openbaarheid

De (gewijzigde) vierde anti-witwasrichtlijn biedt lidstaten de optie om het register openbaar te maken. Uit artikel 7 van het ontwerp-wetsvoorstel volgt dat het register een openbaar register zal zijn, hetgeen inhoudt dat een deel van de informatie die in het register wordt opgenomen voor eenieder kenbaar zal zijn. In een aantal consultatiereacties wordt gevraagd waarom voor gebruikmaking van deze lidstaatoptie is gekozen en niet voor een gesloten register waarbij ieder verzoek tot toegang beoordeeld moet worden op aanwezigheid van legitiem belang. Uiteraard wordt met openbaarheid beoogd de transparantie rondom juridische constructies te vergroten zodat gebruikmaking van dergelijke constructies voor witwassen en/of terrorismefinanciering wordt voorkomen. Het register maakt het voor eenieder kenbaar wie er achter een bepaalde juridische constructie schuilgaat zodat men beter geïnformeerd kan besluiten wel of niet zaken te doen met de betreffende juridische constructie. Ook maakt openbaarheid van het register onderzoek van informatie door de maatschappij mogelijk, onder andere door de pers of maatschappelijke organisaties, en draagt het bij aan het vertrouwen in de integriteit van het financiële stelsel. Omdat de *Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten* een gelijk doel kent, is bovendien getracht zoveel mogelijk bij dat register aan te sluiten, ook voor wat betreft de mate van openbaarheid.

Gebruikmaking van deze lidstaatoptie heeft tegelijkertijd wel tot gevolg dat ook gebruik is gemaakt van een aantal lidstaatopties dat ertoe dient de privacy van de uiteindelijk belanghebbenden te beschermen. Zo wordt gebruikgemaakt van de lidstaatoptie die het mogelijk maakt om bepaalde openbare informatie (onder andere naam en andere persoonsgegevens) over uiteindelijk belanghebbenden af te schermen zodat die informatie niet voor eenieder raadpleegbaar is via het register, en van de lidstaatoptie waardoor voor toegang tot het register vooraf registratie en betaling vereist zijn. Daarnaast kunnen uiteindelijk belanghebbenden inzicht krijgen in het aantal keren dat hun informatie uit het register is opgevraagd en worden zij van aanpassingen in het register op de hoogte gehouden. Bovendien zal niet alle in artikel 5 van het ontwerp-wetsvoorstel genoemde informatie openbaar worden; een deel van de informatie zal enkel toegankelijk zijn voor de FIU-Nederland en de bevoegde autoriteiten.

De NVB geeft in haar reactie aan dat banken eveneens toegang zouden moeten krijgen tot de niet-openbare informatie. Hoewel dit vanuit het oogpunt van banken als poortwachters een begrijpelijk standpunt is, prevaleert hier de privacy van de uiteindelijk belanghebbenden. Tot deze niet-openbare informatie behoren namelijk zeer privacygevoelige gegevens zoals

² In het geval van een soortgelijke juridische constructie: degene die in een soortgelijke juridische constructie een vergelijkbare positie heeft als een trustee in een trust. Zie artikel 2 van het ontwerp-wetsvoorstel.

burgerservicenummers, geboortedata en woonadressen van uiteindelijk belanghebbenden. Daarom zal deze informatie enkel toegankelijk zijn voor een beperkte groep autoriteiten, te weten de FIU-Nederland en aangewezen bevoegde autoriteiten. Hierbij speelt ook een rol dat banken, evenals andere meldingsplichtige instellingen, hun cliëntenonderzoek moeten uitvoeren met behulp van een risico-gebaseerde aanpak en zich daarbij niet mogen verlaten op de informatie die in het register is opgenomen. Wel zullen banken toegang krijgen tot de openbare informatie die op verzoek van de uiteindelijk belanghebbende is afgeschermd op grond van artikel 10 van het ontwerp-wetsvoorstel.

De bevoegde autoriteiten die op grond van artikel 7, tweede lid, van het ontwerp-wetsvoorstel toegang krijgen tot de niet-openbare informatie betreffen, zoals VNO-NCW & MKB Nederland aannemen in hun reactie op de geconsulteerde documenten, inderdaad dezelfde bevoegde autoriteiten die ook toegang krijgen tot het niet-openbare deel van het register dat op grond van de *Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten* tot stand gebracht wordt. Dit zal worden vastgelegd in een algemene maatregel van bestuur waarvoor in onderhavige wetsvoorstel een grondslag wordt gecreëerd. Overigens zal ook wat betreft de identificatiemiddelen voor toegang tot het register worden aangesloten bij het register aangaande uiteindelijk belanghebbenden van juridische entiteiten.

Uit artikel 15 van het ontwerp-wetsvoorstel volgt dat enkel de FIU-Nederland en de bevoegde autoriteiten de mogelijkheid krijgen om informatie uit het register te laten rangschikken op naam van natuurlijke personen. Hiermee kunnen zij snel die informatie uit het register halen die zij nodig hebben, bijvoorbeeld in het kader van een onderzoek. Voor anderen zal het niet mogelijk zijn om aan de hand van enkel de naam van een natuurlijk persoon informatie over die persoon uit het register te halen. De VON wijst in haar reactie op het risico dat commerciële partijen informatie uit het register gaan ontginnen om deze informatie vervolgens zelf tegen betaling vrij doorzoekbaar op naam aan te bieden. Dat risico wordt onder meer gemitigeerd doordat er enkel op basis van zogeheten één-op-één-bevragingen informatie uit het register kan worden opgevraagd. Bovendien dient men zich vooraf online te registreren en een vergoeding te betalen om toegang te krijgen tot (het openbare deel van) het register.

In een klein aantal van de consultatiereactie is gevraagd hoe om te gaan met het opnemen in het register van uiteindelijk belanghebbenden die de begunstigen van de trust of soortgelijke juridische constructie zijn maar dit zelf nog niet weten. De uiteindelijk belanghebbenden moeten worden geregistreerd, ook wanneer zij er nog geen weet van hebben dat zij uiteindelijk belanghebbenden zijn. Of bij die registratie hun naam en andere persoonsgegevens openbaar worden, zal onder meer afhangen van de vraag in hoeverre de afzonderlijke personen die de begunstigen zijn kunnen worden bepaald en van de vraag of zij verzoeken om afscherming. Wat betreft de openbaarheid verschilt de positie van uiteindelijk belanghebbenden die weten dat zij begunstigen zijn niet van uiteindelijk belanghebbenden die dat nog niet weten. De memorie van toelichting wordt op dit punt aangevuld.

Reikwijdte

Artikel 3 van het ontwerp-wetsvoorstel bepaalt dat de *Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies* van toepassing is op trusts en soortgelijke juridische constructies waarvan de trusteees in Nederland woonachtig of gevestigd zijn dan wel buiten de Europese Unie woonachtig of gevestigd zijn maar namens de trust in Nederland een zakelijke relatie³ aangaan of onroerend goed⁴ verwerven. De trusteee heeft als beheerder van de trust of soortgelijke juridische constructie een centrale rol. Dit strookt met de taken van een beheerder, en bovendien dient deze persoon vanuit diens functie van beheerder te beschikken over informatie van de andere uiteindelijk belanghebbenden. Aldus zijn trusteees verantwoordelijk voor de tijdige, correcte en volledige registratie in het register.

³ Als bedoeld in artikel 1 van de Wwft.

⁴ In de zin van artikel 3:3 lid 1 BW.

Ten aanzien van het in artikel 3, eerste lid, onder b opgenomen criterium vraagt de NOB in haar reactie of onder het in Nederland aangaan van een zakelijke relatie of het verwerven van onroerend goed in Nederland ook valt de situatie dat een rechtspersoon waarin een (niet reeds op andere gronden geregistreerde) trust enig aandeelhouder is een onroerend goed verwerft in Nederland. Het gaat er bij artikel 3, eerste lid, onderdeel b, van het ontwerpvoorstel om dat de zakelijke relatie of het onroerend goed in Nederland wordt aangegaan of verworven namens de trust of soortgelijke juridische constructie ("*in name of the trust or similar legal arrangement*"). Indien de verwerving niet namens de trust plaatsvindt (en er ook op andere grond geen registratieverplichting bestaat), dan is de *Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies* niet van toepassing. Het voorgaande zal in de artikelsgewijze toelichting op artikel 3 duidelijker tot uitdrukking worden gebracht.

De VON wil weten of een verhuizing van de trustee van invloed kan zijn op de registratieplicht. Voor het Nederlandse register geldt dat bezien moet worden of voldaan wordt aan de in artikel 3, eerste lid genoemde criteria a of b. Indien aan één van deze criteria wordt voldaan, is de *Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies* (en dus ook de daarin opgenomen registratieplicht) van toepassing. Hierop bestaat één uitzondering: de situatie waarin al sprake is van registratie in een andere EU-lidstaat.

De NVB vraagt in haar reactie op de openbare consultatie of er sprake is van een maas in de wet omdat er gevallen denkbaar zijn waarop de *Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies* op grond van artikel 3 niet van toepassing is. Strikt genomen is het mogelijk een juridische constructie op te zetten, waarbij aan geen van de in artikel 3 genoemde criteria wordt voldaan. Dat is geen maas in de wet; beoogd wordt die juridische constructies onder het bereik van de implementatiewet te laten vallen die in verband staan met (activiteiten in) Nederland. Dat verband kan bestaan uit vestiging van de trustee in Nederland of doordat namens de juridische constructie een zakelijke relatie wordt aangegaan in Nederland (bijvoorbeeld het openen van een bankrekening) dan wel onroerend goed wordt verworven.

Registratie

De registratieplicht rust op grond van artikel 11 op de trustee. In hun consultatiereactie vragen VNO-NCW & MKB Nederland of registratie zowel langs elektronische weg als fysiek kan plaatsvinden en of voor de deponering de regels die hieromtrent voor het handelsregister gelden van overeenkomstige toepassing zullen worden verklaard. Zoals uit het eerste lid van artikel 7 duidelijk wordt, is het register een online register. In lijn daarmee zal ook de registratie enkel langs elektronische weg plaatsvinden; er zal dan ook geen sprake zijn van een fysieke balie waar registraties kunnen plaatsvinden. Een fysiek loket ten behoeve van de vaststelling van de identiteit van trustees en het verkrijgen van bijbehorende toegang tot het register, behoort wel tot de mogelijkheden. Gezien de centrale rol die trustees hebben, is het immers van belang dat de identiteit van de trustee met voldoende betrouwbaarheid wordt vastgesteld zodat deze bijzondere toegang krijgt tot het register waarmee hij of zij de vereiste registratie kan verzorgen.

Regels over deponeringen die gelden ten aanzien van het handelsregister, worden niet van overeenkomstige toepassing verklaard op onderhavig register. Zoals uit de geconsulteerde ontwerpversie van de memorie van toelichting volgt, maakt onderhavig register geen onderdeel uit van het handelsregister. Het betreft een separaat register, niet zijnde een basisregister, waarin geen authentieke gegevens zullen worden opgenomen. De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de in het register opgenomen informatie berust op grond van artikel 12 bij de trustees.

Afscherming

De (gewijzigde) vierde anti-witwasrichtlijn biedt in artikel 31, lid 7 bis een lidstaattoptie waarmee lidstaten in uitzonderlijke omstandigheden en per geval kunnen voorzien in een uitzondering op de toegang tot alle of tot een gedeelte van de in het register opgenomen informatie over een uiteindelijk belanghebbende, indien die uiteindelijk belanghebbende door toegang tot die informatie wordt blootgesteld aan een onevenredig risico, een risico op fraude, ontvoering, chantage, afpersing, pesterijen, geweld of intimidatie of indien de uiteindelijk belanghebbende minderjarig of anderszins handelingsonbekwaam is. In het ontwerp-wetsvoorstel wordt, in aansluiting op de *Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten*, gebruikgemaakt van deze lidstaattoptie. Hiermee wordt het voor uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies mogelijk om de informatie over hen die voor eenieder toegankelijk is, af te schermen. Enkel de aard en omvang van het door een uiteindelijk belanghebbende gehouden economisch belang worden niet afgeschermd.

In de consultatiereactie van HVK Stevens wordt gevraagd waarom bij minderjarigheid of anderszins handelingsonbekwaamheid van een uiteindelijk belanghebbende niet automatisch tot afscherming wordt overgegaan zonder dat daar eerst een beroep op moet worden gedaan. Daarbij wordt aangegeven dat dit vrij eenvoudig te realiseren zou zijn via een vinkje in het online registratiesysteem. In de praktijk zal afscherming veelal bij de eerste inschrijving plaatsvinden waarbij het online registratiesysteem zal helpen dit zo eenvoudig als mogelijk te maken: wanneer de registratieplicht ontstaat, zal de trustee overgaan tot registratie en als hij of zij daarbij te maken krijgt met een uiteindelijk belanghebbende die minderjarig of anderszins handelingsonbekwaam is dan kan direct (door middel van het aanvinken van die optie in het online registratiesysteem) een elektronisch verzoek tot afscherming worden gedaan. Er zal dan direct worden overgegaan tot afscherming van de betreffende gegevens en pas daarna zal worden bezien of het verzoek terecht is gedaan. Wanneer iemand na de aanvankelijke registratie handelingsonbekwaam wordt, zal het verzoek tot afscherming uiteraard pas daarna kunnen worden gedaan.

Terugmelding

In meerdere reacties, waaronder de reacties van de VON, UBO BV, HVK Stevens, de NBA en de NVB, zijn vragen gesteld over artikel 17 aangaande terugmeldingen. Deze vragen zagen in het bijzonder op de procedure. Daarom zal deze procedure nader uiteen worden gezet in de memorie van toelichting. De procedure ziet er in grote lijnen als volgt uit.

Wanneer Wwft-instellingen, zoals banken en notarissen, en, tenzij dit de uitoefening van de wettelijke taak of bevoegdheid van de betreffende autoriteit onnodig zou doorkruisen, bevoegde autoriteiten, zoals Wwft-toezichthouders, het register raadplegen en bemerken dat er sprake is van een discrepantie tussen een gegeven omtrent een uiteindelijk belanghebbende dat zij verstrekt hebben gekregen uit het register en de informatie waarover zij uit anderen hoofde beschikken, dan dienen zij via het register een terugmelding te doen. Daarbij geven zij aan waarop de terugmelding ziet, waarom de terugmelding wordt gedaan en kunnen zij relevante documenten uploaden. Deze verplichting ziet op hetgeen in het Nederlandse register staat; de technische voorziening hiertoe, de zogeheten terugmeldvoorziening, wordt voor het Nederlandse register gebouwd.

Wanneer een terugmelding is gedaan, plaatst de Kamer van Koophandel onverwijld een aantekening in het register waaruit volgt dat er een terugmelding is gedaan. Deze aantekening is voor eenieder zichtbaar en duidt enkel aan dat er een terugmelding is gedaan. De aantekening betekent niet zonder meer dat deze terugmelding legitiem is en/of zal leiden tot aanpassing van de in het register opgenomen informatie. De aantekening zal niet luiden "in onderzoek" omdat het, gezien de verantwoordelijkheden en verplichtingen van de trustee, de trustee is die dient te onderzoeken of de gegevens ten aanzien waarvan een terugmelding is gedaan aanleiding geven tot wijziging van die gegevens.

Het Bureau Economische Handhaving (BEH) en alle uiteindelijk belanghebbenden ontvangen een kennisgeving waaruit volgt dat er een terugmelding is gedaan. De trustee ontvangt, gezien zijn verantwoordelijkheden en verplichtingen, een gedetailleerdere kennisgeving dan de overige uiteindelijk belanghebbenden. Het BEH ontvangt eveneens een gedetailleerde kennisgeving. Omdat het BEH belast is met de handhaving dient zij inzicht te krijgen in zowel de terugmelding, waaronder motivering en onderbouwende documentatie, de Wwft-instelling of bevoegde autoriteit die de terugmelding heeft gedaan, als de uiteindelijke afhandeling van de terugmelding door de trustee. Ook krijgt het BEH inzicht in de historie zodat zij bijvoorbeeld kan zien hoe een gegeven uiteindelijk is gewijzigd.

De trustee dient te handelen op de kennisgeving. Deze dient na te gaan of de terugmelding aanleiding geeft de betreffende gegevens te wijzigen. Trustees krijgen bijzondere toegang tot het register om de afhandeling van de terugmelding te kunnen verrichten, dat wil zeggen de betreffende gegevens wijzigen of aangeven dat er geen aanleiding is tot wijziging van de betreffende gegevens.

Nadat de trustee conform zijn of haar verplichtingen de terugmelding heeft afgehandeld, ontvangen alle uiteindelijk belanghebbenden alsmede het BEH en de Wwft-instelling of bevoegde autoriteit die de terugmelding heeft gedaan een kennisgeving dat de terugmelding is afgehandeld en wordt de eerder bedoelde aantekening uit het register verwijderd. Zoals eerder opgemerkt, kan het BEH handhavend optreden indien de trustee niet, niet tijdig of onjuist handelt op de kennisgeving van een terugmelding.

De wettekst en de memorie van toelichting zullen worden aangepast om het bovenstaande beter tot uitdrukking te brengen.

In verband met de terugmeldplicht voor Wwft-instellingen is door de NVB overigens gevraagd om duidelijkheid te verschaffen over de verhouding tussen de terugmeldplicht en de verplichting om ongebruikelijke transacties te melden bij de FIU-Nederland. Die duidelijkheid wordt reeds verschaft door artikel 10c, derde lid van de Wwft. De in artikel 10c, eerste lid, van de Wwft opgenomen verplichting voor Wwft-instellingen om bij de Kamer van Koophandel een terugmelding te doen, geldt niet indien een Wwft-instelling op grond van artikel 16 van de Wwft een melding doet bij de FIU-Nederland van een verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transactie.

Overgangstermijn

Een aantal respondenten gaf aan de overgangstermijn te kort te vinden. Deze overgangstermijn is opgenomen in artikel 29 van het ontwerpvoorstel en houdt in dat de registratieplicht voor trustees pas drie maanden na inwerkingtreding van de wet gaat gelden. De respondenten geven aan drie maanden erg kort te vinden vergeleken met de overgangstermijn van achttien maanden die wordt gehanteerd bij de *Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten*.

Wanneer deze vergeleken wordt met de overgangstermijn die bij genoemde wet wordt gehanteerd, dan lijkt de in artikel 29 opgenomen overgangstermijn kort. Echter, de verplichting om informatie over uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies te registreren in een centraal register was al opgenomen in de gewijzigde vierde anti-witwasrichtlijn welke reeds in 2018 werd gepubliceerd. Bovendien geldt de achttienmaandentermijn uit de *Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten* niet voor alle juridische entiteiten⁵ en houdt deze ruime termijn verband met het groot aantal juridische entiteiten dat aan de in die wet opgenomen registratieverplichting moet voldoen (circa 1,6 miljoen juridische entiteiten) zodat die groep in tranches benaderd kan worden.⁶ In onderhavig

⁵ De achttienmaandentermijn geldt niet voor juridische entiteiten die na de inwerkingtreding van die wet opgave doen van eerste inschrijving in het handelsregister. *Kamerstukken II 2018/19, 35179, nr. 3, p. 42.*

⁶ *Kamerstukken II 2018/19, 35179, nr. 3, p. 42.*

wetsvoorstel zal het om een veel kleinere groep gaan, maximaal naar schatting 15.000 juridische constructies.

De registratieplicht geldt ook voor trusts en soortgelijke juridische constructies waarvan de trustee buiten de Europese Unie woonachtig of gevestigd is, op het moment van het ontstaan van de registratieplicht een zakelijke relatie of onroerend goed hebben in Nederland, en niet reeds zijn ingeschreven in het register van een andere lidstaat van de Europese Unie.

Vervolg

Het ontwerp-wetsvoorstel en de ontwerp-memorandum van toelichting worden – nadat deze zijn aangepast naar aanleiding van de ontvangen consultatiereacties - ter advisering ingediend bij de Afdeling advisering van de Raad van State. Het streven is om het wetsvoorstel in het laatste kwartaal van dit jaar bij de Tweede Kamer in te dienen.

Daarnaast zal de algemene maatregel van bestuur waarvoor in dit wetsvoorstel een grondslag wordt gecreëerd, worden opgesteld en t.z.t. openbaar geconsulteerd worden.